Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Raadsvoorstel
Gewijzigd

Werksessie
13 maart 2012
Portefeuillehouder
V. van der Horst
Organisatieonderdeel
Ontwikkeling
Opsteller
Hinke.Bueving@stichtsevecht.nl

Onderwerp
Maatregelen verordening 2012

Begrotingswijziging
n.v.t.

Agendanummer
15
Registratie nummer
Z/12/11502 - VB/12/01082

Datum raadsvergadering
27 maart 2012

Aan de gemeenteraad

Voorstel
1. De Maatregelenverordening 2012 vaststellen en in werking laten treden de dag na publicatie.
2. De 'Maatregelverordening WWB, IOAW en IOAZ' van de gemeente Maarssen, vastgesteld op 4 oktober 2010, de 'Maatregelverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010' van de gemeente Breukelen, vastgesteld op 23 november 2010 en de 'de 'Maatregelverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010' van de gemeente Loenen, vastgesteld op 18 november 2010 tegelijkertijd intrekken.

Inleiding
Harmonisatie
Bijgevoegd treft u een voorstel aan om regelgeving te harmoniseren waardoor er na de vaststelling en publicatie voor de gehele gemeente Stichtse Vecht dezelfde regelgeving zal gelden.
Op 1 januari 2013 dient namelijk al het beleid en regelgeving van de voormalige gemeenten Breukelen, Loenen en Maarssen te zijn geharmoniseerd. Wanneer deze termijn niet wordt gehaald, verliezen de regelingen hun rechtskracht. Dit is bepaald in artikel 28 van de Wet Algemene Regels Herindeling (Wet Arhi).

Op grond van artikel 8 van de Wet werk en bijstand (WWB), artikel 35 eerste lid van de wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) en artikel 35 eerste lid van de wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en artikel 8a van de WWB dient de gemeenteraad een verordening vast te stellen met betrekking tot het verlagen of weigeren van de uitkering, bedoeld in artikel 18, tweede lid van de WWB, artikel 20 van de IOAW of artikel 20 van de IOAZ en regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

Maatregel
De uitkering wordt afgestemd op de mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. Worden de aan de uitkering verbonden verplichtingen niet of onvoldoende nagekomen, maakt de belanghebbende zich schuldig aan tekortschietend besef van verantwoordelijkheid in de voorziening van het bestaan of gedraagt de belanghebbende zich agressief jegens het college en haar vertegenwoordigers, dan verlaagt het college de uitkering WWB of verlaagt of weigert de uitkering IOAW of IOAZ overeenkomstig de voorgestelde verordening.

gemeente Stichtse Vecht

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

In de Maatregelenverordening 2012 is geregeld in welke gevallen de bijstand op grond van de WWB verlaagd of een uitkering op grond van de IOAW of IOAZ verlaagd of geweigerd wordt en wat de duur en de hoogte van de verlaging of de weigering is.
Deze voorgestelde Maatregelenverordening is een verordening op hoofdlijnen. Het college kan in beleidsregels vastleggen welke gedragingen vallen onder de algemene beschrijvingen

Het verlagen of weigeren van de uitkering op grond van het feit dat de belanghebbende zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate is nagekomen wordt in de terminologie van de WWB aangeduid als het afstemmen van de uitkering op de mate waarin de belanghebbende zijn verplichtingen niet nakomt.
In het spraakgebruik wordt het opleggen van een maatregel meestal gebruikt, deze term geeft het corrigerende karakter aan en omsluit zowel het begrip verlaging als het begrip weigering zoals van de toepassing in de IOAW en de IOAZ. Daarom wordt voor deze verordening gekozen voor de term Maatregelenverordening.

Een maatregel is geen punitieve sanctie met een bestraffende maar een reparatoire sanctie, waarbij het corrigerende karakter voorop staat.
De inzet is om een maatregel met mate toe te passen, maar de belanghebbende op andere manier te motiveren tot werk of het achterwege laten van andere gedragingen. De ‘Hoogwaardige Handhaving’ is hierop van toepassing wat inhoudt dat de uitvoering erop is gericht is de risico's van misbruik binnen de WWB en aanverwante wetten (de IOAW, IOAZ) te minimaliseren, bijvoorbeeld door voorlichting, controle, motivatie en dienstverlening.

Bij het opleggen van een maatregel wordt te allen tijde een individuele afweging gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met:
- de ernst van de gedraging,
- de mate van verwijtbaarheid en
- de omstandigheden

Handhavingsbeleid
Door het opstellen van deze verordening wordt (deels) invulling gegeven aan het handhavingsbeleid door regels op te stellen voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. Dit in overeenstemming met artikel 8a van de WWB.

(Besluit bijstandverlening zelfstandigen) Bbz 2004
Tot 1 juli 2011 was artikel 14 Algemene bijstands wet (een maatregel bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheden voor de bestaansvoorziening en bij het niet, niet behoorlijk of niet tijdig nakomen van verplichtingen die aan de bijstand zijn verbonden) nog van toepassing op het Bbz 2004. Per 1 juli 2011 geldt artikel 18 van de Wet werk en bijstand (WWB) als wettelijke grondslag voor een maatregel. Omdat artikel 14 een verplicht karakter had en artikel 18 WWB een bevoegdheid is van het college, moet de gemeenteraad hiervoor nadere regels stellen in een verordening WWB. Deze verordening is daarop aangepast en nu ook van toepassing op het Bbz 2004. De specifieke verplichtingen uit artikel 38 van het Bbz 2004 zijn in de verordening opgenomen. Het betreft de volgende aanvullende verplichtingen:
- Het college kan verplichtingen opleggen die nodig worden geacht voor een doelmatige bedrijfs-beroepsuitoefening.
- De zelfstandige is verplicht naar behoren een administratie te voeren en die binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar aan het college te overleggen
- Wanneer de zelfstandige zijn bedrijf of zelfstandig beroep niet of nagenoeg niet uitoefent zijn de artikelen 9 en 10 uit de WWB ten aanzien van arbeidsinschakeling van toepassing.

gemeente Stichtse Vecht

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Ontwikkelingen
Per 1 januari 2012 is de aangescherpte Wet werk en bijstand (WWB) van kracht geworden als voorloper op de nieuwe Wet werken naar vermogen die naar verwachting per 1 januari 2013 vastgesteld zal gaan worden.
Met de aanscherping van de Wet werk en bijstand per 1 januari 2012 is de huidige Wet werk en bijstand ingrijpend gewijzigd en is de Wet investeren in jongeren (WIJ) ingetrokken.
Uitgangspunten van de wetswijziging zijn:
- Grotere nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de burger in de voorziening van het bestaan.
- Versterking van het activerende karakter van de Wet werk en bijstand
- Versterking van de vangnetfunctie van de Wet werk en bijstand.

De wijzigingen in de wetgeving Wet werk en bijstand vanaf 1 januari 2012 zijn verwerkt in de verordening en hebben de volgende consequenties voor het Maatregelenbeleid:
- Gedragingen van meerderjarige gezinsleden die tot 1 januari 2012 niet tot het gezin werden gerekend, kunnen vanaf die datum gevolgen hebben voor het inkomen van de (overige) gezinsleden
- Door intrekking van de WIJ vallen jongeren onder het regiem van de WWB en wordt de Maatregelverordening ook op hen van toepassing
- Een aantal nieuwe verplichtingen wordt in de aangescherpte WWB opgenomen. Schending van deze verplichtingen kan aanleiding geven tot het opleggen van een maatregel.

a. Het college dient de maatregel af te stemmen op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden. De omstandigheden, waarbij de gezinsituatie een grote rol speelt, kunnen aanleiding geven tot matiging van de verlaging.
b. Voor jongeren geldt dat er meer verplichtingen gaan gelden die sanctioneerbaar zijn. De artikelen die betrekking hebben op arbeidsinschakeling waren in de WIJ anders geformuleerd dan in de WWB en waren van invloed op het recht op een uitkering.
c. Nieuwe verplichtingen in de WWB vanaf 1 januari 2012 voor jongeren zijn:
   - meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak.
   - verplichting om een aanvraag niet eerder in te dienen dan vier weken na melding.
   - verplichting om gedurende deze ‘wachttijd’ te zoeken naar mogelijkheden voor werk en scholing.

Re-integratieverordening
Deze verordening sluit aan op de verplichtingen uit de door uw raad op 28 februari 2012 vastgestelde re-integratieverordening.

Argumenten
Beleidskeuzes:
Voor welke gedragingen een maatregel wordt opgelegd, is grotendeels afhankelijk van de verplichtingen genoemd in de van toepassing zijnde wetten. De gemeente kan slechts beperkt sturen op dit beleidsonderdeel, binnen deze kaders is er vrijheid voor het vaststellen van
- de hoogte van maatregel bij een bepaalde gedraging
- hoe om te gaan met recidive
- of een maatregel toegepast wordt op de bijzondere bijstand

De volgende beleidskeuzes zijn verwerkt in de voorgestelde verordening:
- De mogelijkheid bieden om een maatregel te kunnen opleggen op de bijzondere bijstand voor de kosten voor levensonderhoud voor jongeren tussen 18 en 21 jaar. Dit om te voorkomen dat zij een lagere maatregel opgelegd zouden krijgen die alleen gebaseerd is op de lagere norm en wat leidt tot rechtsongelijkheid ten opzichte van belanghebbenden van 21 jaar en ouder.

gemeente Stichtse Vecht

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

- Bij het toekennen van bijzondere bijstand, anders dan bedoeld voor de kosten van levensonderhoud, geen verlaging toepassen. omdat het gaat om individueel noodzakelijke kosten. Bij onvoldoende of onjuiste inlichtingen kan de aanvraag afgewezen worden omdat het recht niet vastgesteld kan worden.
- Bij het toekennen van een langdurigheidstoeslag geen verlaging toepassen. Bij onvoldoende of onjuiste inlichtingen kan het recht op langdurigheidstoeslag niet worden vastgesteld en wordt deze geweigerd en is verlaging niet van toepassing. Wanneer niet voldaan wordt aan de arbeidsverplichtingen bestaat er geen recht op een langdurigheidstoeslag.
- Bij meerdere maatregelen tegelijkertijd, de hoogste maatregel opleggen in plaats van de verschillende maatregelen bij elkaar optellen. Hiervoor wordt gekozen vanwege het corrigerende karakter van de maatregel in plaats het bestraffende karakter.
- Gebruik maken van de mogelijkheid die de artikelen 20, eerste lid, van de IOAW en 20, tweede lid, van de IOAZ bieden om, bij verwijtbare beëindiging van de dienstbetrekking, de uitkering te weigeren wanneer het een overtreding betreft van de hoogste categorie; de uitkering IOAW of IOAZ wordt blijvend geweigerd wanneer er voor de derde keer een verwijtbare gedraging plaatsvindt van eenzelfde of hogere categorie.
- Voor jongeren wordt geen verzwaard regiem toegepast, zoals onder de WIJ waarbij opgemerkt wordt dat er ook minder verplichtingen aan de WIJ waren verbonden.
- De mogelijkheid bieden om de maatregel te kunnen matigen op grond van persoonlijke omstandigheden zoals sociale omstandigheden van grote gezinnen of gezinnen met kinderen of bijzondere financiële omstandigheden zoals hoge vaste lasten of uitgaven waarvoor geen bijzondere bijstand wordt gegeven.
- De overtredingen zijn ingedeeld in categorieën van zwaarte van de gedraging. De overtredingen van de arbeidsverplichtingen waren voorheen in meerdere categorieën ingedeeld, in deze verordening zijn ze in één categorie opgenomen tenzij er een direct gevolg is voor het verwerven of behoud van inkomen. In de wet wordt steeds meer nadruk gelegd op het verwerven van een inkomen uit arbeid in plaats van een uitkering en het vroegere onderscheid tussen de verschillende soorten overtredingen is vervaagd.

Harmonisatie
Verschillen en overeenkomstenanalyse maatregelenverordening

Maatregelen	Loenen / Breukelen	Maarssen	Stichtse Vecht
Indeling in categorieën	Vier.	Vier.	Drie.
Hoogte maatregelen.	5, 20, 40, 100% norm.	5, 10, 20, 100% norm.	10, 30, 100% norm.
Afstemming van de maatregel op de hoogte van het benadelingsbedrag.	Maatregel 2e cat. 20% -10% van € 0 tot € 1000 -20% van € 1000 tot € 2000 -40% van € 2000 tot € 4000 -100% van € 4000 tot € 10.000 -Boven €10.000 geen afstemming maar	Maatregel 2e cat. 10% -10% van € 0 tot € 1000 -20% van € 1000 tot € 2000 -40% van € 2000 tot € 4000 -100% van € 4000 tot € 10.000 -Boven €10.000 geen afstemming maar	Maatregel 2e cat. (voorheen 3e cat.) 30% -30% van € 0 t/m € 1000 -50% van € 1000 t/m € 5000 - 100% van € 5000 t/m € 10.000 -Boven € 10.000 geen afstemming maar aangifte.

gemeente Stichtse Vecht

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

	Maatregel 3e cat. 40% -10% van € 0 tot € 1000 -20% van € 1000 tot € 2000 -40% van € 2000 tot € 4000 -100% van € 4000 tot € 10.000 -Boven € 10.000 geen afstemming maar aangifte	Maatregel 3e cat. 20% -10% van € 0 tot € 1000 -20% van € 1000 tot € 2000 -40% van € 2000 tot € 4000 -100% van € 4000 tot € 10.000 -Boven € 10.000 geen afstemming maar aangifte.	
Recidive	Verdubbeling van de duur van de maatregel. Bij derde overtreding wordt de maatregel individueel vastgesteld.	Verdubbeling van de duur van de maatregel. Bij derde overtreding wordt de maatregel drie maanden, tenzij er redenen zijn om dit anders in te vullen.	Verdubbeling van de duur van de maatregel. Bij derde maatregel wordt de maatregel drie maanden en wordt daarnaast individueel bezien.
Mogelijkheid waarschuwing.	Categorie 1.	Categorie 1.	Categorie 1.
Maatregel bij langdurigheidstoeslag.	Geen.	Niet benoemd.	Geen.
Horen belanghebbende.	Niet horen wanneer spoed vereist is of bij ernstige misdragingen.	Altijd horen bij maatregel van 100%.	Niet horen bij vereiste spoed en wanneer dit noodzakelijk is (overeenkomstig art. 4.12 Algemene wet bestuursrecht).
Maatregel bij ernstige misdragingen	- Minimaal 25% - Waarschuwing mogelijk bij verbaal geweld.	- Afhankelijk van de soort gedraging, 10, 20 of 100%. - Geen waarschuwing.	- Afhankelijk van de soort gedraging, 10, 30 of 100% ingedeeld in categorieën 1, 2 en 3. - Waarschuwing mogelijk bij eerste categorie.
Samenloop gedragingen.	Meerdere maatregelen optellen tot max.	Hoogste maatregel toepassen.	Hoogste maatregel toepassen.

gemeente Stichtse Vecht

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Extra bepalingen.	Geen.	- Bijlagen of documenten die niet (tijdig) zijn verstrekt of ondertekend. - Niet voldoen aan oproep. - Geen of te late aanvraag voorliggende voorziening of verplichting voor instellen alimentatie.	De extra bepalingen van Maarssen vallen onder de algemene bepalingen en worden soms benoemd.
Aanvullende verplichtingen (art. 55 en 57 WWB).	20% (2e categorie).	10% (2e categorie).	30% (2e categorie).
Algemeen.	-Meer op hoofdlijnen. -Strenger.		
Benadelingsbedrag.	Bruto uitkering.	Bruto uitkering en kosten re-integratie trajecten.	Bruto uitkering en kosten re-integratie trajecten.
Maatregel met terugwerkende kracht (maar nooit voor datum verzuim).	Alleen bij inlichtingenplicht.	Bij alle verplichtingen.	Bij alle verplichtingen.

Kanttekeningen
Op 20 december 2011 is besloten tot een aanscherping Wet werk en bijstand met ingang van 1 januari 2012. De voorgestelde Maatregelenverordening 2012 dient hier op aan te sluiten en wordt na besluitvorming en publicatie van kracht.
In de tussenliggende periode, tussen 1 januari 2012 en de besluitvorming en publicatie zijn de oude verordeningen van kracht die niet goed aansluiten op de gewijzigde wetgeving. Er zal door de uitvoerende afdeling soepel worden omgegaan met het opleggen van een maatregel.

Financiële paragraaf
De Maatregelenverordening 2012 kent geen zodanige wijzigingen in haar systematiek ten opzichte van de eerdere verordeningen dat dit financiële gevolgen zal hebben.
Door het invoeren van de gezinsnorm zou er in theorie vaker een maatregel opgelegd kunnen worden, anderzijds is daardoor ook het aantal uitkeringsgerechtigden afgenomen.
Het invoeren van deze Maatregelenverordening 2012 zal geen wijziging van de begroting tot gevolg hebben.

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 0346 25 40 00 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Uitvoering
Voor een juiste uitvoering van de Wet werk en bijstand is het van belang dat er een goed uitvoerbare Maatregelenverordening aanwezig is die aansluit op actuele wetgeving. De uitvoerende afdeling is betrokken geweest bij deze Maatregelenverordening en heeft adviezen gegeven.

27 maart 2012
Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

gemeentesecretaris burgemeester